

نَالِيْكَ

مُهَاوَار
مُهَاوَار
مُهَاوَار

ئالە كۆك

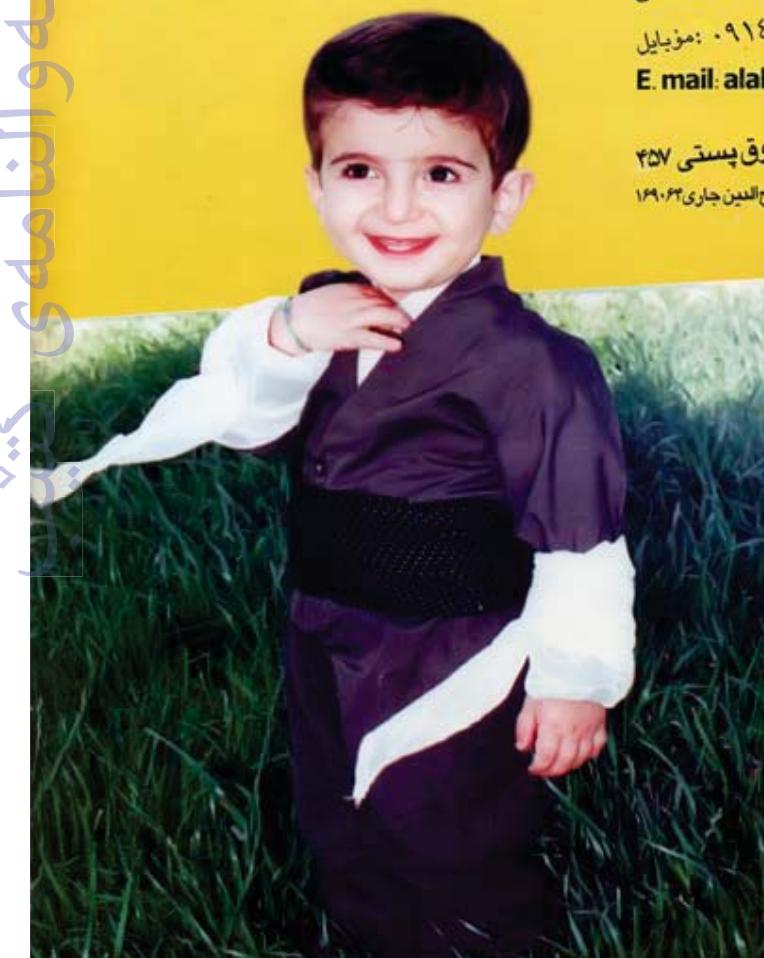
خاوند نېمیتىز: نەممەد بەحرى
نەستەي نۇرسەران: فەرىدىەون حەكىم زەلە

يۈسۈف ئازلىي
بەدرە دەن سانچى
تەپراھىر بۇويەرى: شىيونەن حەمسەن پۇور

قابىپ ورلازىندەنەوە:
سرووھ بەحرى
بە شى مانى: لوقسان بەھەرەو
٠٠٩٨_٤٤٢_٢٢٢١٤٣٥ : تلفىكس
٩١٤٤٤٢١٢٠٨ : مۆبایل

E-mail: alakok_mag@yahoo.com

مەباباد - مجلە ئالە كۆك صىندوق پىستى ٤٥٧
شەلە حساب: بانك رفاه شعبە صلاح الدین جارى ١٩٩٣

وتهى ئالە كۆك

ئالە كۆك چى دەۋى

ئېمە دىسان ئەم گوته يە دووبات دەكەينەوە ئالە كۆك نايھەوئ قىسى گوران بۇ مىنان
بىنۇسىتەوە، بەلكوو دەيھەوئ راستەخۇ لەگەل مىنان بىزىت و قىسى ئەوان بە گەورەكان
بگەيمىنى. ھىچ مىنالىك حازر نىھ گوئ بۇ قىسى دوورورىيىز ھەلخا. كەم قىسان دەكا و زۇرتىر
كارى پىتۇخوشه.

- ١- كەوايە ئەم چىرۇكەي تو دەتهوئ لە چەند لەپەردى ئالە كۆك دابىن دەكەويتە خانەي
كتىپ و لە سى يَا چىل لەپەرە بە نەقاشى رەتكاوارەنگ جىنى دەپىتەوە.
- ٢- ئەم كايە كەدنانەي لە گۇقار دا ھەيە گىنگتىرىن بەشى مىنانە و ھەتا زۇرتىر بىن كەمە.
- ٣- ئەم ودرگىزراوانەي بۇمان دىن بىشىكى زۇرى ھى ھەزىدە سال بۇ سەرىيە.
- ٤- ئەم لەپەرەيەي بە ناوى "يادى بەخېر" كراودەتەوە، ھى سەرددەمى مىنالى ئەوانەيە كە جى
بىنەكىيان لە گەشەونەشەي ژىيانى ھونەرى و فەرەنگى دا بۇوه. ناو و وينەيان پەيۇندى
منال لەگەل دوارقۇز بېك دېنى.
- ٥- ئەگەر دەتهوئ بىزانى ئالە كۆك دەيھەوئ ج بىلار بىكەتەوە. تكايە ئاوريتىك لەو

گۇفارانە بىدووه بۇ مىنان بىلادەبىتەوە

لە دوايسى بۇ
ئاكادارى مىنان
رەددەگەيەنин ھەر
منالىنىك را و
پېشىتىيارى لە سەر
نىتۇرۇكى ئالە كۆك
ھەبىن و بۇمان بىتىرى
ئالە كۆك بە ناوى
خۇى بىلار دەكتەوە.

من چم

له هر کوییه ک بروانی
من ده بینی به جوانی
له شه قام و له کولان
له نیو دشت و بیابان
دانی میوه یه برم
فینک و خوش سیب یه
ریشم واله نیو ناوه
گه لام وا به حه واوه
چه و گه لام پنجه یه
جی خه وی بالنددیه
ههوا خاوین و جوانه
تو له منی بزانه
نه خشیک ره نکن و جوان
داددم به کیو و شاخان
لقو پؤپم مه شکنن
به رگی ژینم مه دینن
زوره کلک و کاری من
سیس بووم ثاوم کمنه بن
منیش له میوه و سیبهر
بنی به شتان ناکم تا سه
روله ی ژیر و جوانه
من چم بلئی بزانه؟

لای دهونه، زیده ۹
لای دهونه، زیده ۸

پشه گمع

پشه، پشه یه ره نگینم
زور پینم خوش بتبینم
دهست به پشت دابینم
سمیلت بجوولینم
جوان و پند و تووک نه رمی
زور به حه یا و به شه رمی
تو بق من بیڑه میا و میا و
من بوت دینم نان و ناو

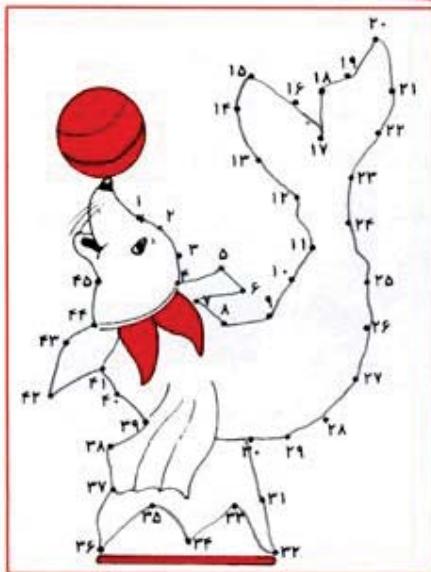
زانکو مه عرووفی
۱۰ ساله

کاتن شه و هات
رقر ھه لات
ئه ستره هاتو
چاوی داگرت
له من
له تو

چەغەر هەمزە قورمیش

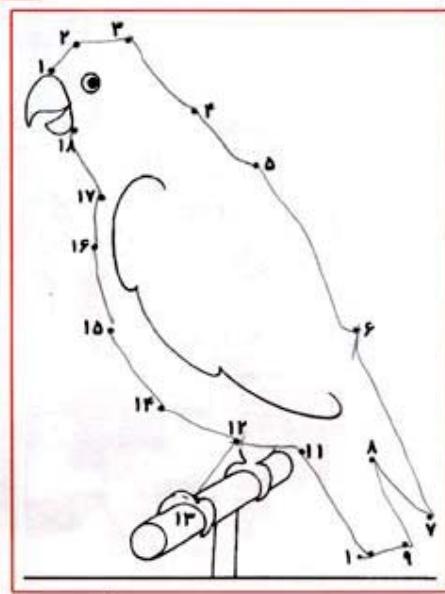
نالە کەك

گوله جوانه کانم ڇماره کان بگه یه نه وه یه ک

نه گه رانیتائ؟

- ۱- ته یاره بق له زستان دا دووکه لی هه یه له
هاوین دا نیه تی؟
  - ۲- که شتی چون له سمر ناو راده و هستن؟
  - ۳- بالنده بق ده تواني بفری، نینسان ناتوانی؟
  - ۴- دریزترین روزی سال ج مانگ و روزیکه؟
  - ۵- کام یه ک له روزه کان له سالدا شم و
روزه که یه به قهرا یه کن؟
- چاودری خه لات بن

چهند و شه یه ک له زاروهي تابیت به مثالان
سومه یا و کوبی سلامه ت - بیکان
بغه: بق نه کردن به کار دین - مه که - نه یکه
پخه: بق جوانی و بدر دلکه و تو - جوانه
قخه: بق نینسان دانی بیسی و نه ویستن - پیسے
قەله: شتی خوش - ودک شیرینی
مهه: بق ناوا کردنی شیر به کار دین
جوجو: بق گیان لمبه ری جکوله دین
بیزی بیزی: گوشتنی بیڑا و
کاتن بیان هانن به تابیت - شو خی

لای دهونه، زیده ۹
لای دهونه، زیده ۸

۳

منالی یادی به خیر

به شمی میر منالان

"یه گمع قوتاچانه"

و: مام به ختیار

سهره‌تای دامه‌زراندنی قوتاچانه ده‌گه‌برینه‌وه بق سه‌ردنه‌می بونانیان. مام‌ؤستایان
ده‌جعونه‌ه مانان و منان‌نیان فیزی درس و زانست ده‌کرد. ئه‌مجاره مام‌ؤستا و فیلسوفه‌کان
به شاراندا ده‌گه‌ران و له شویننیک منان‌نیان کق ده‌کرده‌وه و ده‌رسیان پیده‌گوتن.
جا هۆی فیز کردنی منال له شویننیک تابیه‌تی به ناوی قوتاچانه له‌مه‌پا بیووه.
ئیفلاتوون له مه‌یداننیکی گه‌وره‌ی مه‌شقی نیزامی به ناوی "زیمنازیوم" بوله‌کانی خۆی
به‌ریوه ده‌برد که دوایه بیو به مه‌یدانی یاری (وه‌رنش). ئه‌مجاره ده‌وره‌ی کلاسه‌کانی سن تا
چوار سال بیوون که نهم کلاس و ده‌وره‌ی ناو نابیو، "ناکادیمی".
ئه‌رستوو قوتاچانه‌ی له گه‌ره‌کیک کرده‌وه به ناوی "لیسیوم". سه‌رەنجبیک بدهن له
وشمی "ناکادیمی، زیمنازیوم، لیسیوم". له زمانی ثالمانی به ده‌بیرستان دله‌لین "گیمنازیوم"
له فه‌رانسە "لیسی" له نیسکاتله‌ند "ناکادیمی".

سهرجاوه: به من بگو جرا - نویسنده: نارکمی لنوكوم

هەو الـ نامەي كۆز:

سالى نەرۇن، ئەغادە ٩ ، ١٣٨٣

٤

سالى نەرۇن، ئەغادە ٩ ، ١٣٨٣

٥

علە نانەوا زاده
(شاعیر) - مەھاباد
له تەمەنی ٩ سالى

نەسرین جەعفەرى
(نووسەر) - بۆکان
له تەمەنی ٨ سالى

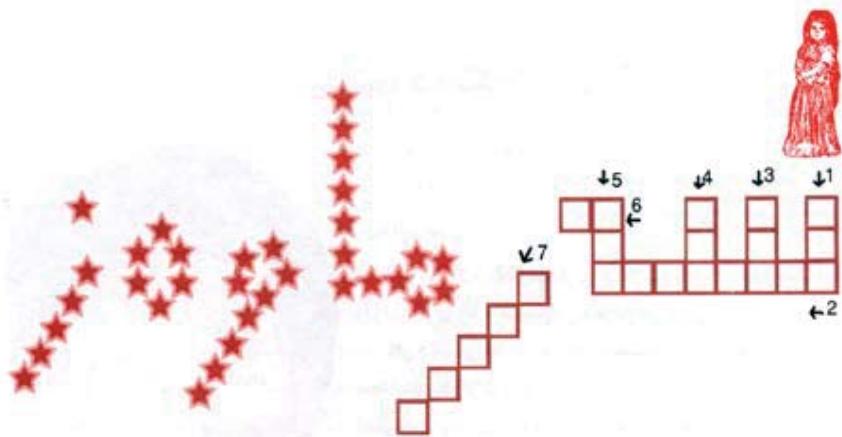
موقبيل دانش پەزرووه
(شاخەوان) - بۆکان
له تەمەن ١ سالى

مەممەد ئەوراز
(شاخەوان) - نەغەدە
له تەمەن ١٠ سالى

ناماده كورىنى: فەرەيدۇون جەكىم زاده

نالەكەك

نالەكەك

- ۱- گولیکی بون خوش
۲- سیهم مانگی پایز
۳- حه یوانیکی بهسته زمان و باره لگر.
۴- شهوانه له نیو ژووردا دایسن.
۵- لته ک خول دی.
۶- نه من، نه نه
۷- گولیکه به ناوی نم و هرزه کراوه.

سده مر گیان نامه
جوانه که ت به
دستنام گهی.
چاودری ها و کاری
زیاتری نوی
خوش و یستین.

چهاری فادولی ژوصره

- ۸- ستو پر عجم قاری شاه کو که
پر کان- ساحر کارمشی
۹- سیپی
۱۰- شکول
۱۱- نالکه کس
۱۲- بزم
۱۳- مهرمه سه

هه و النامه کی

فیل بوونی زمان

فه ردين زاره عی - دیوانده ره

- ج شنگه لیک قورسن؟ زیخی زهريا و پهزاره
ج شنگه لیک تمهن کورتن؟ ئیمرو و سبیه
ج شنگه لیک ناسکن (شکننده)؟ خونچه کانی به هاری
ج شنگه لیک قوون؟ ئیقیانووس و راستی (حه قیقهت)

What are heavy? Sea-sand and sorrow
What are brief? To day and tomorrow
What are frail? Spring blossoms
What are deep? The ocean and truth

پهپوله کم
ئه و وینه یه دروست
بکه و بکه دلی خوت
بیره نگینه.

به سه رهاتی دنگه به فریاد

نووسہر: سید محمد بیپرہ منگی

وهر گیئر: کھریم ڈیسما عدیل فڑاد - سہ قز

روزیک که به فر باری له پشت پنهانه رده کمهوه
را وادستا بیووم و تماشای دهرهوم ده کرد.

کوه به فر به سه ما له ناسمانی دوور و بن به رین
دهانته خوارده و له سهر همه مهو شتیک ده نیشتن
له سهر لیپاس، له سهر دار و بهرد و دیواره کان، له
سهر همه مهو شتیک. دهنکه به فرنیکی قهله‌وی و نیل بقو
لای پنهنجه رکه کوه دههات. دهستم له دهربیجه کمه موه

برده دهري و له ژير دنهكه به فرهنكه رامگرت. دنهكه به فرهنكه له سه رخوه له نسيو له بې دەست
نيشت و چەندە سېي و باک و خاويىن بىواج رووالەتىكى جوان و رينك و بىتكى هەبۇوا
لە به رخۆمهوه گوتوم: خۆزگە ئەم دنهكه به فره زمانى بوايە و قىسىي بىكرايە و به سەر رهاتى
خۇي بېو بىكىرايە تەمەوهە لەم كاتەدا كلۇھ بە فەر هاتە زمان و گوتى: ئەگەر بىت خۇشە بىزانى
من ژين و به سەر رهاتىم چۈنە، گوئى شىل بىكە تا بۇت بىكىرمەوه: من چەند مانگىكى لەمەوه پېش
دلىۋېكىڭ ئاولە بىنۇ زەرىيە خەزەردا يۈوم. لەگەل مليار قەترەدى تىر بۇ ئەم لاو و
ئەملا دەرىۋېشتم و رۇزىم رادەبوارد. رۇزىكىي هاولىن بە سەر دەرىيادا دەگەرام. هەتاۋىيکى كەرم
كەتبۇو. من كەرم داھاتىم و بىووم بەھەلم. ھەزاران ھەزار ئەتەرە ئاواي تىر لەگەل مەندا بۇون بە
ھەلم. ئىنەم ئەمەندە سووك بۇوين پەروپۇمان لىن رواو و خۇبەخۇ بې سەر دەچووين. با
شۇيىتمان كەھوتبوو ئىنەمە بېقەمەمو لايىھەك دەپىرد. ئەمەندە چۈۋىنە سەر ئىتىر
ئادەمەزىزەدە كانىمان نەددى. لەوئى لە ھەر لايىھەك وە كۆمەلە ھەلەلمە كەورەكانە دەچەسپىاين و
دەچەسپان. زۇرجاربىش ئىنەمە دەپىۋېشتنىم و بە كۆمەلە ھەلەلمە كەورەكانە دەچەسپىاين و
تىك دەھالاين و كۆ دەبىوپىنه و دىسان بە يەكەمە و رى دەكەوتىن و بې سەر شەر دەچووين و
دۇورىز دەپىۋېشتنىم و زۇرۇر دەبىوپىن و زۇرۇر دەچووپىنە بىال يېك. جارچارە پېش
ھەتاومان دەگەرت و جارچارەش پېش مانگ و ئەستىزەكان، ئەوكات شەمەمان تارىكتە دەكەرد.
بە جۇرە كە بىرىك لە ھەلەلمە وردىلەكان دەيانكۆت. ئىنەم بۇوين بەھەمور، با دەيدا بە
بىنۇ ئىنمەدا ئىنەمە بە وېنە و رەسمى سەير و سەممەرە دەردەتىنا. خۆم كە لە ئىنۇ دەرىيا دا
بۇوم زۇر جار ھەورەكانم بە وېنەي و شىتر و مەرقە و ماسى و شىتى تىر دەدى. ئازانم چەند
مانگ لە ناسىمان وېيل و سەرگەردان بۇوين. ئىنەم زۇر ھەلكشاپۇوين. ھەوا تەھاوا سارد بۇو.
ئەمەندە جۇبوبۇپىنە بىنۇ يەك نەماندە توانى دەست و پېتىمان راكىشىن. ھەمۇومان بە يەكەمە و

دەرۋىشتىن: من نەمدەزازنى بۇ ئەملى دەرىقىن. دەور و بەرى خۇشم نەددى. ھەوالىتكى لە خۇردتاو نەبۇو ئىتمە خۇمان بېتىخ خۆرەتتاومان، گىرتىبوو. زۆر بىان و بەرىن بۇووين. لە درىزىايى دا چەند سەد كىلىمەتتى دەبىووين. دەمانوپىست بېتىن بە باران و بگەرىتىپەوە بۇ زەمىنى، من لە خۇشى زەمىنى تاڭاڭام لە خۇم نەبۇو. ماۋەدە كىش راپىر ئىتمە ھەموومان نىوەمان شاو بۇو و نىوەمان ھەلەم. خەرىك بۇو دەبىووين بە باران. كوت و پىر ھەوا سارد بۇو من لەزىزم و ئىتىر ھەمەو لەزىزم. تەماشى دەرۋوبەرم كىرىد. بە يەكىن كوت: ج بۇوه؟ و ئالىم داوه: ئىستىن لە سەر زەمىنى زىستانە. بەلام لە شۇينەكانى تىز لەوانە يەھوا گەرم بىن. نەم سەرما، كوت و بىرە ئىتىر نایەلىنى ئىتمە بېتىن بە باران، تەماشا كە من خەرىكە بىم بە بەفر. تۆ خۇشتەرۋا... ھاۋىرېكەم نەپتاتىنى قىسەكەدى دەرىزىه بىدا، بۇو بە بەفر و بەرەز زەمىنى و بەرى كەھوت. بە شۇين ئەودا من و ھەزاران ھەزار وردىلەي تىرىش يەك لە دواى يەك بۇوين بە بەفر و بە سەر زەمىنى دا بارىن. كاتىكى لە نىيۇ زەرىيادا بۈووم، قورس بۇووم. بەلام ئىستىن سووكم وەك پەرى كا ھەلەفرىي. نەشىم دەزانى سەرما جىيە، سەرما بىبۇو بە بېشىك لە لەشى من. لە خۇشىبىيا بە ھەلەپەرين و سەما. بېكەنин ھاتىئە خوارى. كاتىن لە زەمىنى نزىك دەبۇومەوە، دىم ئۇدا ھاتۇومەتە سەر شار. لە زەرىيادا خەزەر چەندە دۇور كەوتىبۇومەوە! لەو وەختەدا مەنلىكى بىزۆز و لاسار خەرىكە بە تىلىايەكى قەھى سەكىيەك داركارى دەكە و سەگەكەش دەقوروسكىتىنى. زانىم ئەگەر ھەروا بىرۇم راست بە سەر ئەمەنلەدا دەكەوەم. بۇيە نىكام لە "با" كەن من رىزگار بىكا و بىمابۇ جىنگىيەكى تىز با، تىكاھىلىنى قەبۈول كىرىم. مەن ھەل گىرت و ھېننائى بۇ ئىتىرە. دىم كە تىۋ دەستت بۇ من گىرتۇتسەوە خۇشم لېتھات و ...

لېرەدا كلوه بە فەركە
بىدەنگ بۇو سەرنىمدا لە^{سەز دەستىم بۇتە ئاۋ}

سه رجاء: قصه های بهرنگ -

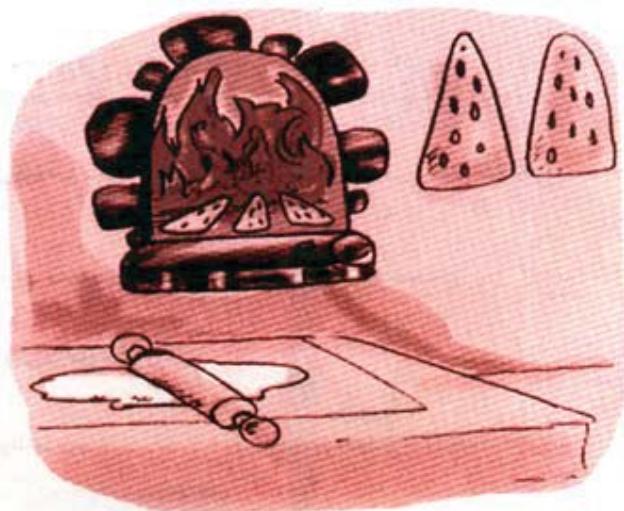
شہری سہرتہندوور

و در گیر: سیامهند بهخت نازدر - دیواند دره

منالیک به شهو و همزی کرد بچن بق کولان و باری بکا. دایکی گوتی: روله گیان شه و
کاتی چوونه کولان نیه و تاریکه. منال گوتی: دهی له گهله خوم چرا دهیم. دایکی گوتی: له
کولاندا گه مان هه یه. منال گوتی: دایکم که، گه مال هر ناویزی خوی نیشانم بدا. چراییکی
نه لکرت و چوو بق کولان. له کولاندا گه مالنگ را و دستابوو. هر که چراوی به دست
مناله که وده دی ترسا و دستی کرد به ودرین: "هه و هاوه". مناله که سام گرتی و چراکه هی
فرتدا و هملاتده وه لای مال.

خوی به متبیق داکرد و خزی بوق نتو شو تهندووره تازه دایانشابوو. پاشان هاواري دایکی کرد و گوتی: دایه دایه بدرید بوق بینه، داره کهم بوق بینه، تیروکه وانه کهم بوق بینه. دواپیش برق کولان و بمه سه گه بلنی، حدو حمو دهکهی؟ حدو برق خوتی، حدو دایک و بابتة، حدو ههفتاهه زار هوز و تایه فداته. تو وابیر دهکه یادوه من له حمه پهی تو ق دهترسم؟ ته گه ر راست دهکهی و خوت بن تازایه و دره سه ر تهندووره که تا نیشانت بدم لم گهان کن تینکه و تیووی.

سمه رچاوه: قصه‌های تازه از کتابهای کهن - مهدی آذربایجانی

بایز نہ بیت گول ناپیت

بوق خو دیجن داروبار
سر دکرتین نزار
پهلك هه من زه دین
شینکاتی بن سه دین
ئهور د راپن ل خه و
دبارینن رقّه و شه و
سر قه لاوی زار دکهت
رمشووله مال بار دکهت
هاوین وئی مسووی دهربدر
نهانه نین بن هه گهر
پایز وئی هاتن نه وجاه
وئی گرتن دهشت و دنیا
راچاندی سفره ياخو
ل دهورا دهشت و دهوجو
ئه ماچ خهم م نینه
بوق من ئه و شرینه
جي گواوا پایز نه هیت
باران ل سه ر خیز نه هیت
چي گواوا زستان نه بیت
حشكاتی ناو ناخ نه چیت
پهلك نانین سه ری دار
نابن ج خوشی بوهار
چیمهن ئی قهت شین نابن
باغ ئی ج ره نگین نابن
بهس ئمز ده خویتم له با
پایز تو خیر ببني نه وجاه

سابیر عهبدولت‌الاهی راد
(مهرگه و در)

مانگی کوردان

سہید سمایل شاہقیویں
مہماں

مانگی همه‌وهل خاکه لیوه
بزه‌ی زینی له سه رلیوه
مانگی دووه‌هم بانه‌مه‌ره
ولات سوروره سه‌وزه تمه‌ره
مانگی سی‌هم چوژه‌ردانه
که‌ندو پری ده‌غل و دانه
چوارم مانگی سان پووه‌په‌ره
کینو له‌وهرگه‌ی بزن و مه‌ره
مانگی پینچه‌م گه‌لاوتیه
خور به‌تینه ئاره‌ق ریزه
مانگی شه‌شم خمره‌مانانه
شایی جوو‌تیاری لیزانه
هدوتهم مانگی سال ره‌زبه‌ره
پر له میوه‌ی شیرن و ته‌ره
مانگی هشتم خزه‌لودره
له سه‌ر که‌لما تیره‌لپه‌ره
مانگی نؤه‌هم سه‌رماده‌زه
کاتی بارانه‌یه و ته‌رزه
مانگی دده‌هم به‌فرانباره
رنوو به‌قهت بالای داره
یازده، مانگی ریبه‌ندانه
هاتوچو سه‌خته، زستانه
دوازده، مانگی رده‌مه‌یه
پیشی سه‌رقائی که‌مه‌یه

نامه

بیکان:

نه مین گردیگلاشی - نارام گردیگلاشی - نیپراهیم ردهیمی - زانیار فارمجمی ثهقدام -
زهکریا ردهیمی - وحدید فارووفی - محمدمحمد ردهیمی - نه رسالان نوستاد بیوسفی -
رووناک لاو - سومه بیه ردهیمی - بیتهنام مهلوودی - بیتهنام شهبان - نومید کریمی -
نه فشنین دال - فارووق فهلاخی - فه رهاد به هرامی - عله لی قادری - سینا پیازی فهر -
شاهین قهوی پهنجه - بیه حیا نیسماعیلی - نارادن سالم - سالار مهلهک با خجه -
میلاد پهربووسی - په بیان شیلان - عله لی نهحمدد به ناهی - ناصر گولنهندام -
سرود ردهیمی - جه عفره ره مزه قومیش - سه هجر کارهشی - هیوا حمه نبیور - کاوه
شه مسی - نارام حمه بن پور - سومه با سلامت - کوبی سلامت - خاله نه محمدی

مههایان:

چیا به حری - مهربیم که بوانیبور - نارا قادری - سادق رووکهش - سیروان نیپراهیمی
- سه میرا نیپراهیمی - بدریا نه بموی - هه زار نازیز - هه لوهدن حمه نه خانی - رومینا
رزگه بی - سو غرا ره زگه بی - مه نووجذهر بور دیل - به ختیار که ریمی - سه دید سمابل
شاھزی بی - عبدول قادر سه مهدی - سیامک لوتیانی - سه رودت سه فنا - عومدر مه عرووفی
- پهربویش عاقلی - که ریم سو قی مه لوودی

نه خداد:

شیرین خاله - ناویگ ره شیدی - نارمین خانی - هه دیه مه لا - سینا ره حمانی

دیواندره:

سیامه مه بدخت شازدر - موژگان نالانه - نه سرا سوبهانی - فردین زاره عسی -
میترا نه مینی - نه وین شه ریفی - نیمان حمه نه - حوبابه سو هر ابی - حسین شه ریفی

سمرد دشت:

خدر حمه بن بیوره بی - نیسماعیل همه بی - بیهیوان مه ولانی - نیسماعیل قادر زاده -
نیلاهه عیسیزاده

پاتنه:

محه محمد شه ریف محمد مهدی - نایسان محمد مهدی - به ختیار نه محمدی

میاندو او:

ناسر مععرووفی - زانکو مععرووفی

سەقلى:

که ریم نیسماعیل نژاد - مستهفا ناسور

هرگه و در:

سایبر عبدول ناهی زاد

